

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XIV (XXXI)

ČÍSLO 4

DUBEN 2009

Území bývalé chemické úpravy Mydlovary mění svou tvář

Devátého března to byly přesně tři měsíce od oficiálního zahájení likvidační akce „Sanace a rekultivace staré ekologické zátěže státního podniku DIAMO na lokalitě Mydlovary – chemická úprava a odkaliště K IV / D“. Akci zahájil symbolickým poklepem, respektive několika ráznými údery do výplně zdí objektu hlavní výroby, ministr průmyslu a obchodu Ing. Martin Říman.

Uvedený akt nastal bezprostředně po podpisu smlouvy s vítězným zhotovitelem díla, kterým se u takto náročné akce rozsahem a ve vymezeném čase stalo sdružení firem Energie – stavební a báňská, a. s. Kladno, Geosan Group, a. s. Kolín a OK Projekt, s. r. o. České Budějovice. Je určitě dobré si připomenout, že uvedená akce je součástí také prvním velkým projektem s. p. DIAMO, jehož realizace bude spolufinancovaná z 85 % z fondů EU.

Prvními činnostmi podmiňujícími fyzické zahájení akce bylo dotažení všech potřebných formalit souvisejících s řádným předáním staveniště, počínaje pasportizací veřejných komunikací dotčených následnou přepravou sanačních materiálů, vymezením staveniště, zabezpečením náležitostí požadovaných koordinátorem bezpečnosti práce a v neposlední řadě splněním všech nezbytných požadavků

pro vydání příslušných povolení SÚJB zhotoviteli, vzhledem k provádění činností na pracovištích III. kategorie dle atomového zákona. S tím souvisí naplňování nezbytného monitoringu, nakládání s radionuklidy a vyřazování pracoviště.

Vlastní realizace byla započata 14. 1. 2009 prvním „zakousnutím“ hydraulického klepeta bagru do objektu vědeckotechnického pavilonu. Souběžně s tím byly zahájeny práce na výřezech náletů a odstraňování porostů dle projektu na obou zájmových plochách – na chemické úpravě a na kalojmu K IV/D. Po odstranění uvedeného objektu, který původně sloužil jako laboratoře, se mohutné mechanizmy vrhly na další objekty – mlýnici a sklad koulí, lamelový usazovák, havarijní jímky, železobetonové vodojemy a jímky, drtírna, základ dříve odstraněného komína, atd.

Veškeré materiály po předchozí separaci nebezpečných odpadů jsou postupně ukládány k definitivnímu zakonzervování do určeného kalojmu KIV/CIZ. Rychlost, s jakou prakticky zmizely za dva měsíce uvedené objekty, dává předpoklad, že se zhotovitel s takovým strojním vybavením, brzy vypořádá i s nejnáročnější z likvidovaných staveb, kterou je objekt hlavní výroby, sušárny a úpravy.

Souběžně s likvidací na území vlastní chemické úpravy zajišťoval zhotovitel první přípravné práce na kalojmu D, včetně vybudování samostatného zařízení staveniště v lokalitě kalojmu. Práce na kalojmu se soustředily na výstavbu obtokových kanálů a souvisejících prací, likvidaci rudálního porostu, kterým kalojem D z větší části zarostl po „přestávce“ od ukončení tzv. III. etapy přetvarování v r. 2005. Rovněž bylo provedeno tzv. nulté

Je jím sdružení odborných firem: CENTRO-PROJEKT, a. s., Zlín, MOTT MACDONALD, s. r. o., Praha a Garnets Consulting, s. r. o., Ústí n. Labem. Tyto firmy jsou vedle s. p. DIAMO, objednatele a investora, hlavním garantem, že předemtná akce proběhne v intencích podmínek žádosti na spolufinancování z fondů EU a způsobilosti nárokovaných prostředků z dotace poskytované prostřednictvím SFŽP.

geodetické zaměření kalojmu pro porovnání se stavem geodetického zaměření, provedeného po dokončení III. etapy.

Pro vlastní rekultivační práce tj. pokládku těsnicí vrstvy na bázi minerálních materiálů, na kterou budou navazovat krycí vrstvy, nebyly v lednu ani únoru technologicky příznivé podmínky. O to náročnější bude pro všechny účastníky stavby vytvoření potřebných podmínek pro plnění harmonogramu výstavby, neboť celá akce v odpovídající kvalitě musí být hotová do konce roku 2010.

Jak likvidace chemické úpravy probíhá, vidíte na přiložených snímcích. Další fotografie a podrobnější údaje najdete na internetových stránkách www.sanacemydlovary.cz, jejichž aktualizaci zabezpečuje správce stavby.

I když z časového hlediska je celá akce v první osmině lhůty realizace, je velmi pravděpodobné, že vlastní likvidace chemické úpravy, včetně odstranění horkých skvrn a provedení lesotechnické rekultivace dotčeného území, proběhne podle harmonogramu, nebo dokonce v předstihu.

Vlastní rekultivace kalojmu D, včetně biologické rekultivace, bude patrně větším oráškem. Ve vymezeném časovém úseku budou souběžně probíhat práce na ostatních kalojemech. Bude nutné dořešit dopravu, aby co nejméně zasahovala do života dotčeného širšího území a přilehlých obcí.

Přejeme všem zúčastněným, aby veškeré problémy průběžně a včas vyřešili a aby využití spolufinancování z prostředků EU bylo efektivně a v maximální míře využito.

Ing. Václav Plojhar

O postupné obnově památek v areálu Národní kulturní památky Důl Hlubina v Ostravě, který je ve správě DIAMO, s. p., odštěpného závodu ODRA v Ostravě, naše čtenáře pravidelně informujeme již od roku 2002, proto jsme rádi, že i v roce 2008 se nám podařilo zase o něco stav svěřených památek v areálu zlepšit.

V prosincovém čísle minulého roku jsme informovali v článku „Staré těžní věže v novém kabátě“ o náterech čtyř těžních věží ve správě o. z. ODRA. Všechny zmíněné těžní věže jsou prohlášeny za kulturní památky. Dominantní místo mezi nimi zaujímá 50 m vysoká těžní věž jámy Hlubina 2 vzpěrové konstrukce v areálu národní kulturní památky. Finanční prostředky na náter byly poskytnuty z dotací Ministerstva kultury České republiky a Statutárního města Ostravy. Od říj-

Renovace Hlubiny

na se nově šedočerně natřená věž jámy Hlubina postavená v roce 1924 opět stala důstojnou dominantou nejen areálu národní kulturní památky, ale celé Ostravy.

Od července 2008 po přidělení dotací z „Programu zachrany architektonického dědictví Ministerstva kultury České republiky“ pokračovaly v areálu Hlubina práce na obnově budov staré rozvodny, starých koupelen mužstva a kompresorovně. S ohledem na rozsah prací a finanční náročnost probíhá obnova uvedených objektů postupně již od roku 2006.

V objektu starých koupelen mužstva z roku 1899 byla provedena v roce 2008 demontáž 10 ks starých oken, úprava okenních prostu-

pů, oprava vnějších zděných parapetů, zhotovení, dodávka a montáž 10 ks nových oken na západní straně budovy a zhotovení vnitřních hrubých omítek na severní straně kolem oken.

V objektu kompresorovny z roku 1890 bylo v roce 2008 realizováno zakrytí prostupů v 1. nadzemním podlaží a v suterénu pochozími plechy, oprava a montáž zábradlí na technologické plošině, opravy podlah – dlažby případně dobetonování chybějících částí dlažby, opravy okenních výplní – dodávka a montáž nových drátoskel v 1. a 2. podlaží.

V objektu rozvodny z roku 1922 byla provedena v roce 2008 demontáž starých drátoskel, dodávka a montáž nových drátoskel v okenních výplních. Opravy podlah – vyčiš-

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2

Systémový audit státního podniku DIAMO ukončen

V září loňského roku zahájila firma TRIFID CONSULT, a. s., realizaci projektu – systémového auditu ve státním podniku DIAMO. Úkolem bylo vypracovat analýzu státního podniku, identifikaci potenciálu úspor v oblasti materiálových, osobních a finančních nákladů a zpracování a předložení návrhů na snížení těchto nákladů, zvýšení produktivity práce a reorganizace organizačních útvarů státního podniku DIAMO spolu s vyčíslením finanční úspory.

Při zjišťování podkladů bylo postupováno podle harmonogramu a dílčí výsledky byly předkládány ve stanovených termínech řídícímu výboru, jehož členy byli zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a vedení státního podniku. Hlavní zjišťování bylo prováděno v oblasti nákladů na lidské zdroje, v oblasti nákladů na nákup materiálu a služeb a informačním systému státního podniku. V dalších prověřovaných oblastech (např. nákladů na úvěry a pojištění) nebyly zjištěny podstatné rezervy.

Před předložením závěrečné zprávy Ministerstvu průmyslu a obcho-

du ČR byla s hlavními závěry auditu – Manažerským souhrnem projektu – seznámena Dozorčí rada státního podniku DIAMO.

Závěrečná zpráva o výsledcích auditů obsahuje návrhy opatření, jejichž realizace přinese podstatné úspory nákladů. Jedná se zejména o úsporná opatření v oblasti nákladů na nákup materiálu a služeb, zejména využití e-aukcí, a organizační opatření ke zprůhlednění organizace a zvýšení efektivity řízení snížením počtu zaměstnanců zhruba o 10 %. Tato opatření budou realizována do konce letošního roku. Dlouhodobějším úkolem pak bude implementace nového informačního systému a postupné zvyšování efektivity některých činností (např. zavedením elektronické evidence, outsourcingem vybraných aktivit, optimalizací v dopravě a snižováním energetické náročnosti procesů).

Celkově byl ze strany auditorů hodnocen systém řízení státního podniku jako dobrý a rovněž velmi dobře byla hodnocena spolupráce zaměstnanců s jednotlivými auditory. **Mgr. Zdenka Alexová**

DOKONČENÍ ZE STR. 1

tění podlah, položení a doplnění špalíkové dlažby, dobetonování chybějících částí podlah, dozvěnění obvodové konstrukce rozvodny z jižní strany.

Vlastní realizace výše uvedených prací proběhla pod dohledem odborných pracovníků Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v Ostravě, Ústředního pracoviště Národního památkového

Renovace Hlubiny

nejen u odborníků – památkářů a bývalých zaměstnanců šachet, ale i obyvatel Ostravy.

V roce 2009 by měl být celý areál bývalého dolu Hlubina včetně objektů národní kulturní památky na základě usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje ze dne 26. 6. 2008 bezúplatně pře-

zaci zamýšlených infrastrukturních investic na území města Ostravy s cílem vytvořit předpoklady pro společný postup kraje a Vítkovice, a. s., vlastníka navazující části národní památky – vysokých pecí v Dolní oblasti Vítkovic. Pro další období tak vznikne prostor pro společné řešení odborných otázek a vzájemnou spolupráci v oblasti expoziční činnosti při prezentaci technických památek v celém areálu národní

Nová okna ve staré koupelně

ústavu Praha a Ministerstva kultury České republiky. Plněním zákonné povinnosti péče o svěřené kulturní dědictví na památkově chráněných objektech si státní podnik DIAMO získal uznání

veden do vlastnictví kraje. Převod na nového vlastníka by měl nastartovat revitalizaci celého území národní kulturní památky a připravit podmínky pro reali-

kulturní památky, jako specifických destinací industriálního parku.

Ing. Libor Jalůvka
Foto: Ing. Marian Jarošík

Pokládání špalíkové dlažby

Využití kořenové čistírny pro zachyt uranu ze srážkových vod v lokalitě Křižany

Některé vody ve strážské oblasti obsahují mírně nadlimitní koncentrace uranu (především z pohledu vyhlášky SÚJB č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně), které brání jejich přímému vypouštění do vod povrchových. Proto bylo rozhodnuto o realizaci pokusu ověřit využití kořenové čistírny k dočištění vod kontaminovaných radionuklidy na hodnoty umožňující jejich přímé vypouštění do vodoteče. V případě kladného výsledku experimentu by tato metoda mohla být použitelná pro dočišťování vod po ukončení sanace.

Z tohoto důvodu bylo požadováno dočištění pracující bezobslužně a bez nároků na elektrickou energii. Technologie kořenové čistírny splňuje uvedený poža-

svedeny srážkové vody z drenáže odvalu DK I.

Složení těchto vod v roce 2008 je uvedeno v následující tabulce ve srovnání s cílovými hodnotami, které by pravděpodobně umožňovaly jejich přímé vypouštění do bezejmenného přítoku Družcovského potoka (resp. uvolňování radionuklidů do životního prostředí do vody na základě povolení SÚJB).

Parametr	Jednotka	Průměr 2008	Cílové hodnoty
U	mg.l ⁻¹	0,23	0,04
²²⁶ Ra	Bq.l ⁻¹	0,09	0,3
NL	mg.l ⁻¹	33,3	30,0

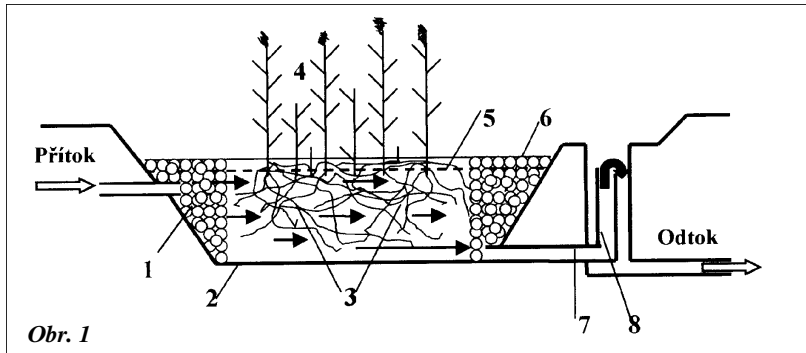
(Obr. 1). Při průtoku vody filtračním materiálem dochází k odstraňování znečištění kombinací fyzikálních, chemických a biologických procesů.

Obrázek č. 1: Schéma kořenové čistírny

Obrázek 1

Legenda:

- 1 rozvodná zóna vyplněná hrubým kamenivem
- 2 nepropustná bariéra
- 3 filtrační lože (štěrk nebo drcené kamenivo)
- 4 mokřadní vegetace
- 5 hladina vody ve filtračním loži nastavená ve výšce výstupní šachty
- 6 sběrná zóna vyplněná hrubým kamenivem

Obr. 1

které by znemožňovaly použití tohoto postupu dočištění a následné vypouštění dočištěné vody.

Experimentální uspořádání:

Návrh vycházel z možnosti, které poskytuje současné uspořádání jímek

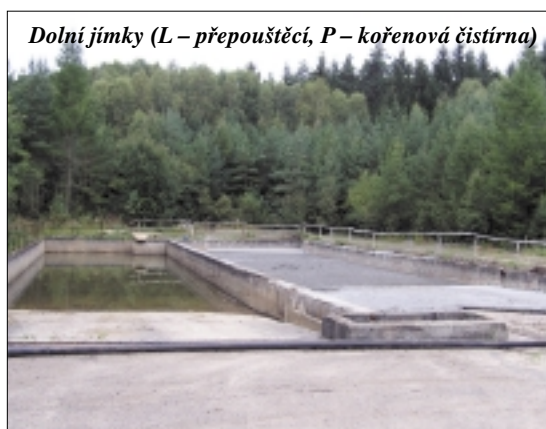
docházelo k promrzání. Odtok na opačné straně souvrství je proveden rovněž perforovanou trubkou, která prochází hradicí stěnou mezi oběma jímkami. Svod je opatřen kolenem a pružnou hradicí, která umožňuje regulaci hladiny v souvrství s rostlinami. Toto sběrné potrubí je rovněž v hrubém obsypu z kameniva velikosti zrna cca 100 mm. Kamenivo se nehybně a nesmělo obsahovat hlinité příměsi, nebo podstatný podíl menších frakcí, aby byla zachována potřebná mezerovitost rozváděcí vrstvy. Regulace je prováděna škrticím ventilem, vzhledem k velikosti nátoky a přítoku by nemělo být významné kolísání hladiny v nátokové jímkě, vzhledem k její ploše. V případě velkého nátoky surové vody lze odlehčit horní jímku odpuštěním do jímky vyčištěné vody.

Po zakořenění rostlin budou v roce 2009 odebrány vzorky pro stanovení zbytkových koncentrací škodlivin a bude prováděno vyhodnocení účinnosti čištění. Sledování musí postihnout všechna roční období, aby bylo možno řádně dimenzovat provozní zařízení, vzhledem k možnému kolísání účinnosti.

RNDr. Lubomír Neubauer

Horní jímky (L – sedimentační, P – zásobní)

Dolní jímky (L – přepouštěcí, P – kořenová čistírna)

Štěrkové lože kořenové čistírny osazené chrasticí rákosovitou

- 7 sběrná drenáž
- 8 odtoková šachta s nastavitelnou výškou hladiny

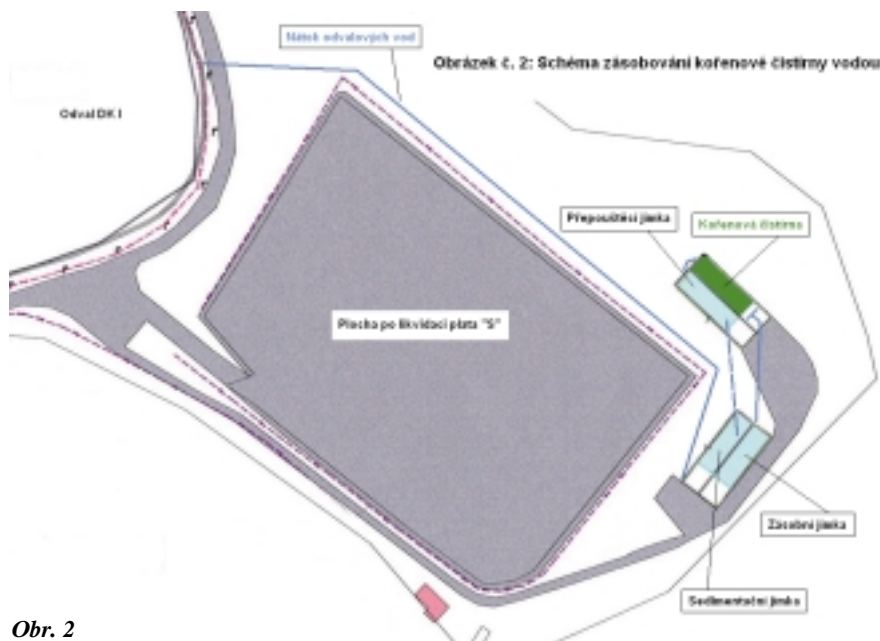
Návrh ověřovacího pokusu:

Při zpracování návrhu řešitel vycházel ze dvou hlavních hledisek. V první řadě bylo nutno ověřit toxikologické či retardační vlivy vody na rostliny a živočichy, a v druhé řadě pak navrhnout vhodné uspořádání provozu na uvedené lokalitě. Použitelnost rostlinné kultury již předznamenávala i přítomnost vyšších vodních a mokřadních rostlin v sedimentech současně používaných lagun. To potvrzují i testy chronické toxicity na embrionálních stádiích ryb jako nejcitlivějších organismech, a klíčivosti provedené toxikologickou laboratoří ve VÚRH Bosňany, ve spolupráci s Ústavem biologie obratlovců AV ČR Brno (Prof. V. Baruš, DrSc., Ing. M. Peňáz, DrSc.). Z makroskopického hlediska mortality a poruch růstu lze soudit, že se neprojeví žádné negativní vlivy.

Z hlediska doposud zjištěných toxických vlivů se nejvíce žádné komplikace,

v Křižanech, kdy jsou umístěny dvě a dvě jímky v terénu s výškovým rozdílem cca 5 metrů (Obr. 2). Obsah jímky je cca 1 300 až 1 400 kubických metrů. Z hlediska absence přípojky elektrické energie musí být tento spád jedinou hnací silou pro provoz modelu kořenové čistírny. Z toho také vychází uspořádání celého pracoviště. První jímka (směrem k odvalu) slouží k zachytu vod a zároveň jako sedimentační jímka k separaci nerozpuštěných podílů. Druhá jímka pak slouží jako zásobní pro předčištěnou vodu. Odtud voda natéká potrubím zabezpečeným proti promrzání obsypem půdou (zabrání se tak nutnosti porušit asfaltovou plochu při ukládání do nezámrzné hloubky) do pravé dolní jímky s nainstalovaným souvrstvím a osazenou rostlinami. Sousední jímka je hydraulicky oddělena a vytváří se tak spád pro zachyt vody prošlé souvrstvím. Tato předčištěná voda je jímána a zpracovávána podle provozního řádu. Uvedený postup minimalizoval potřebné náklady na stavební úpravy pouze na uložení potrubí a utěsnění hradítek v již instalovaných přepouštěcích šachtách.

Nátok je proveden perforovanou trubkou umístěnou v hrubém kamenivu cca 15 – 20 cm pod povrchem, aby ne-

Obrázek č. 2: Schéma zásobování kořenové čistírny vodou

Obr. 2

davek. Její další výhodou je, že obsahuje nezcizitelné komponenty, což je rovněž pro lokalitu neopominutelné hledisko.

Pro realizaci pokusu byly vybrány zachytne jímky na bývalém Dolu Křižany I, do kterých jsou v současné době

Princip čistírny:

Základním principem systému technologie čištění odpadních vod v umělých mokřadech je horizontální podpovrchový průtok vody propustným substrátem, který je osazen mokřadními rostlinami

URGP 3

Právě vychází další číslo odborného hornického měsíčníku Uhří, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Ing. Bedřich Michálek: Jak dál s českým uranem? Ing. Václav Pošta: Nová důlní lampa T 1005.01., nejbezpečnější svítidlo do plynujících dolů. Václav Šimíčka: Záchranářské záslužné kříže udělené v roce 2008. PhDr. JUDr. Vítězslav Urbanec: Změny v horním právu v roce 2008. Petr Faser a Prof. JUDr. Ing. Roman Makarius, CSc.: 60 let od důlní havárie na Dole Doubrava v OKD, začátek politických represí v hornictví. Číslo dále obsahuje rubriky: Z našich revírů, Hornictví ve světě, Osobnosti, Kalendář akcí a Konference.

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Nové složení ZV odborové organizace s. p. DIAMO Důl Hamr I

Dne 24. 3. 2009 byl zvolen novým předsedou základní organizace pan Mi-

loslav Ferkl, který tak nahradil Libora Hose. Post místopředsedy bude zastávat paní Ivana Pospíšilová. Dalšími členy jsou Milena Štenglová, Marcela Venghová, Jiří Marek a Roman Šmejkal.

10. ročník volejbalového „Memoriálu Josefa Fejfara“

V sobotu 28. února 2009 proběhl ve sportovní hale ve Stráži pod Ralskem jubilejní 10. ročník volejbalového tur-

3. Česká Lípa, oddíl rekreační odbíjené z České Lípy.

4. Stráž II, oddíl rekreační odbíjené.

5. Výři, oddíl mládeže ze Stráže pod Ralskem.

Osečná doposud vyhrála všechny ročníky turnaje. Turnaj je vyvrcholením celoroční aktivity, neboť většina družstev pravidelně trénuje jednou až dvakrát týdně. Řada zúčastněných také věnuje svůj čas trénování mládeže. Atmosféra tohoto ročníku byla velmi dobrá, teplota ve sportovní hale byla o trochu vyšší než v minulých ročnících, což významně přispělo k herní pohodě. Vzestupný výkon oddílu Výři byl příjemným překvapením, mladým se podařilo pořádně své soupeře potrápit. Celkově byla hra velmi vyrovnaná.

Organizátoři děkují odborovým organizacím TÚU a DIAMO za poskytnutí finančního příspěvku na ceny pro vítězná družstva a městu Stráž pod Ralskem za úhradu pronájmu sportovní haly pro tento turnaj.

Ing. Petr Křestian

naje neregistrovaných hráčů „Memoriál Josefa Fejfara“. Turnaje se letos zúčastnilo 5 družstev. V každém družstvu hrály minimálně 2 ženy. Stejně jako v minulém roce se tohoto turnaje zúčastnil i tým mládeže. Prakticky ve všech zúčastněných družstvech byli zastoupeni zaměstnanci s. p. DIAMO, o. z. TÚU a jejich rodinní příslušníci. Pořadí družstev bylo následující:

1. Osečná, zájmový oddíl z Osečné.
2. Stráž I, oddíl rekreační odbíjené Stráž pod Ralskem.

Ing. František Polášek

Narodil se 18. ledna 1931. Po promoci na VŠB v Ostravě v roce 1955 zahájil profesní dráhu v uranovém hornictví na Příbramsku, na šachtě Lešetice. V roce 1958 byl závodním šachty č. 9 a v roce 1959 zástupcem hlavního inženýra závodu Sever. V letech 1961 až 1964 působil na Uranových dolech Dolní Rožinka jako výrobně technický náměstek podnikového ředitele. V říjnu 1964 se vrátil do Příbrami na podnikové ředitelství jako vedoucí provozního oddělení. Krátce byl vedoucím dolu č. 5 a od 1. 11. 1965 až do odchodu do důchodu vedl oddělení bezpečnosti a hygieny práce na podnikovém ředitelství Uranových dolů Příbram. Bohatě odborné poznatky a zkušenosti využíval jako soudní znalec v oboru hornických prací a při publikační činnosti, podílel se na řadě odborných publikací a byl jedním z autorů Rudného a uranového hornictví České republiky. I když byl důsledný a nekompromisní, neztratil smysl pro přátelské jednání, rozhovory začínal pro něj typickým „pane kolego“. Zeměl náhle 5. března 2009. Bývalí kolegové, kamarádi a přátelé se s ním důstojně rozloučili 10. března v Příbrami.

Čest jeho památce!

Ve středu 18. března 2009 se konal v sídle DIAMO, s. p., o. z. ODRA v Ostravě již 13. čtvrtletní kontrolní den (KD) akce „NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ - LAGUNY OSTRAMO“ (NO-LO). Kontrolní den byl svolán na základě „Směrnice FNM ČR a MŽP pro přípravu a realizaci zakázek řešících ekologické závazky při privatizaci č. 3/2004“ a zúčastnili se ho zástupci nabyvatele, tj. státního podniku DIAMO, zhotovitele - členové „Sdružení ČISTÁ OSTRAVA“ (SČO), dále zástupci MŽP, MF, MPO a dotčených správních orgánů.

13. čtvrtletní KD byl zahájen v 10 hodin na skládce odpadů státního podniku DIAMO, tzv. lagunách Ostramo, prohlídkou lokality. Účastníci si při ní mohli prohlédnout sníženou hladinu ropných kalů v laguně R2, a to po odtěžení cca 13 000 t těchto kalů v rámci zkušební výroby 40 000 t paliva TPS-NOLO z náplně lagun. Poté se přítomní přesunuli do dekontaminační stanice podzemních vod, po jejíž prohlídce shlédli ostatní dokončené či rozestavěné stavební objekty.

13. čtvrtletní kontrolní den akce „NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ – LAGUNY OSTRAMO“

Po prohlídce lokality pokračoval KD jednáním v sídle DIAMO, s. p., o. z. ODRA v areálu Jeremenko. jednání řídil Ing. Josef Jašek, vedoucí střediska Laguny, o. z. ODRA. V úvodu seznámil přítomné s dalším programem KD a následně prezentoval zprávu nabyvatele pro tento KD, která stručně zhodnotila práce provedené od minulého KD. Následovala prezentace zhotovitele

odběratelům, z větší části je pak uskladněno ve vybraných meziskladech.

Vzhledem ke skutečnosti, že při zkušební výrobě paliva nebylo možné jeho kontinuální uplatňování u konečných odběratelů a tento trend bude zcela jistě pokračovat i po zahájení trvalé výroby paliva TPS-NOLO, dostal se na program jednání tohoto KD bod, ve kterém byly projednány

a stanoveny podmínky pro fakturaci vyrobeného paliva TPS-NOLO. Původně bylo požadováno, aby vyrobené palivo bylo fakturováno až po jeho převzetí a potvrzení konečným odběratelem na spalovací koncovce. Protože se však v případě paliva TPS-NOLO jedná o certifikovaný výrobek a ne odpad, kdy je možno fakturovat až po prokázání jeho konečného využití nebo odstranění, bylo zhotovitelem na tomto KD

navrženo, aby jej bylo možno fakturovat ihned po výrobě a doložení příslušných vážních listků a potvrzení odběratele, např. o jeho uložení v meziskladu bez doložení konečného uplatnění. Navržený postup pro fakturaci vyrobeného paliva byl na 13. čtvrtletním KD schválen zástupci MŽP, MF a DIAMO, s. p.

V dalším průběhu KD zazněla stanoviska

Zvážňování kyselých kalů v laguně R2

Mobilní třídící zařízení MOBISCREEN

Jednání konference

ZV, vzhledem k tomu, že má ve své členské základně zaměstnance ze dvou samostatných organizačních jednotek. Dále následovaly zprávy o hospodaření v roce

cích byli zvoleni noví předsedové. Při hlasování o „Sdružení“ byla většina delegátů pro jeho zachování. Otázka existence „Sdružení“ bude rozhodnuta

Deset dní v naprosté tmě

Na s. p. DIAMO, o. z. Odra, v protiatomovém krytu na dole Jeremenko, stráví deset dní ve tmě a tichu PhDr. Andrew Urbiš. Psycholog Beskydského rehabilitačního centra v Čeladné chce ověřit účinky terapie tmou. Během pokusu bude snímán infrakamerou a lékaři budou na dálku kontrolovat jeho tlak a tep. Terapie tmou má pomáhat lidem, žijícím v trvalém stresu, nebo trpícím neurózami. Další informace ze 16. 3. 2009 přináší z Jeremenka náš kolega Miroslav Ševčík.

Protiatomový kryt, vybudovaný v době studené války na Dole Jeremenko v Ostravě – Vítkovicích a udržovaný až

do dnešních dnů, jde poprvé do akce. Poslouží ale úplně jinému účelu, než ke kterému byl původně postaven.

Dnešní doba nabízí ambiciózním jedincům nepřeborné možnosti uplatnění. Těmto nadměrně vytiženým lidem však také často hrozí tzv. syndrom vyhoření. Právě v těchto případech může být účinným bojem proti trvalému napětí a přetížení terapie klidem a tmou.

O pozitivním vlivu ticha a tmy na lidský organismus se chce v krytu na Dole Jeremenko osobně přesvědčit psycholog Beskydského rehabilitačního centra PhDr. Andrew Urbiš. (propagátor pobytu v mrazivém prostředí – Polárium). Na desetidenní pobyt v temnotě má psycholog Urbiš připraveny speciální cvi-

Ing. Havelka a PhDr. Urbiš na tiskové konferenci

PhDr. Urbiš

SČO, která podrobně rozebrala činnosti realizované v období listopad 2008 – leden 2009. Součástí prezentace zhotovitele byla mimo jiné i informace k právě ukončené zkušební výrobě 40 000 t paliva TPS-NOLO, kdy Ing. Alena Orlíkova uvedla, že v rámci této zkušební výroby, ukončené dne 28. 2. 2009 bylo dle provozní evidence vyrobeno celkem 36 454,9 tun paliva TPS-NOLO. Toto palivo bylo částečně odvezeno přímo ke konečným

zástupců MŽP, MF, MPO, Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Statutárního města Ostrava a ŘSP DIAMO. Ze zajímavých momentů tohoto KD lze ještě uvést, že účastníkům byla zástupcem MF oficiálně představena supervize MF pro zakázku NO-LO, kterou bude provádět GEOTest Brno, a. s. Neméně zajímavým faktem byla informace o vydání integrovaného povolení pro zařízení NO-LO, které vydal KÚ MSK dne 27. února 2009 pod č. j. MSK 154420/2008. Protože byl v rámci procesu IPPC vytvořen legislativní předpoklad, aby bylo možno zahájit trvalou výrobu paliva TPS-NOLO ještě před dokončením stavebních objektů pro jeho výrobu nezbytných, a to způsobem shodným se zkušební výrobou, trvá požadavek DIAMO, s. p., a MPO, aby tato trvalá výroba byla zahájena v dubnu 2009 a byl tak dán předpoklad pro splnění termínu pro odtěžení obsahu lagun do 31. 12. 2010.

Po diskusí následoval oběd, dokončení zápisu z tohoto KD a jeho rozdělení zúčastněným. Příští, v pořadí 14. čtvrtletní KD akce „NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ - LAGUNY OSTRAMO“ se bude konat ve čtvrtek 18. června 2009. Čtvrtletní termín konání KD byl nově stanoven především proto, aby byla umožněna bezproblémová účast na KD zástupcům správních orgánů, jejichž pravidelná jednání se konají právě ve středu.

Ing. Kamil Prokeš

specialista inženýringu sanací

Předsedkyně Štěpánka Proskočilová

2010 – 2012, projednávání organizačních změn, zajištění oslav Dne horníků a řešení problematiky pracovní obuvi na některých úsecích o. z. TÚU.

ky. Bude napojen na přístroje a jeho vitální funkce a spánkový režim bude monitorovat tým lékařů z Fakultní nemocnice v Ostravě – Porubě. Obraz z pobytu bude on-line snímán dvěma infrakamerami na internet (www.brc.cz). Speciální nutriční stravu z brouků a červů pro jeho pobyt připravila Mendlova universita Brno v rámci svého výzkumu, který by mohl pomoci hladovějícím třetího světa.

Od 16. března 2009 budeme s pokorou a zájmem sledovat „šamana“ Urbiše při praktickém ověřování nového způsobu léčby a metodě, vycházející z tradice tibetských mnichů, přejeme úspěch a uplatnění.

Miroslav Ševčík

Jarní kurz „Průzkum uranových ložisek a technologie podzemního loužení uranu“ byl zahájen 16. března letošního roku v mezinárodním školicím středisku WNU School of Uranium Production ve Stráži pod Ralskem. Kurz je opět určen především pro účastníky z řad „uran-

Kurzy v mezinárodním školicím středisku pokračují i v letošním roce

douholetý pracovník bývalého Uranového průzkumu ČSÚP, a dále přednášky věnované problematice geochemie a mineralogie uranu, které zaštitil RNDr. František Eichler, PhD., jehož si mnozí

Nově byla v této souvislosti zařazena i odborná exkurze na kalibrační základnu v Bratkovicích u Příbrami, kde budou předvedeny praktické ukázky kalibrace přenosných radiometrů.

jaderné materiály. Dále dva posluchači z Národní komise pro atomovou energii v Argentině, kteří mají rozdílnou specializaci, pan Manuel A. Páez se zaměřuje na vyhledávání a průzkum sedi-

traktu se kurzu účastní i samostatný geolog pan Eric L. Hanson z Kanady, který v současné době pracuje pro Kalahari Minerals v Namibii.

Již tradiční víkendové poznávací programy, jako např. Liberecko, Novoborsko a Praha, byly letos rozšířeny

Bc. Rychtaříková, Prof. Matolín, Ing. Beneš a RNDr. Trojáček

vých operátorů“ a organizací zabývajících se průzkumem na uran. Jeho délka je naplánována na dobu čtyř týdnů.

Letošní novinkou je rozšíření osnov kurzu o specializované přednášky, orientované na bližší seznámení posluchačů s geologickými metodami vyhledávání a průzkumu uranových ložisek, které zpracoval RNDr. Josef Šuráň,

z nás pamatují z doby působení v bývalém VVÚ ve Stráži pod Ralskem. V oblasti geofyzikálních metod byla na žádost egyptské strany připravena profesorem Milanem Matolínem z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze rozšiřující přednáška věnovaná problematice kalibrace radiometrů používaných při vyhledávání a průzkumu anomálií a ložisek radioaktivních surovin.

Letošního jarního kurzu se účastní celkem osm posluchačů, z nichž sedm bylo nominováno Mezinárodní atomovou agenturou ve Vídni v rámci programů technické spolupráce jednotlivých zemí.

Jsou to čtyři posluchači z Egypta – pánové Ali M. S. Abdel-Aziz, Magdy A. A. Gouda, Refaat El-Terb a Ali M. M. Hassan, kteří působí v oblasti geofyzikálního průzkumu v rámci Úřadu pro

mentárních ložisek vhodných pro podzemní loužení v Patagonii a paní Gisela A. Rutty Sola, která působí v oblasti ochrany životního prostředí a zabývá se legislativou těžby radioaktivních surovin. Další účastník, pan Mohammad Z. Kabir, pochází z Bangladéše a pracuje jako geolog v Centru pro průzkum nerostných surovin v plážových sedimentech. Na základě komerčního kon-

o návštěvu Hornického muzea v Příbrami, v jejímž rámci budou mít posluchači možnost seznámit se s několikasetletou hornickou tradicí v Českých zemích.

Věřím, že i letos se kurz setká s pozitivním ohlasem a posluchači si odnesou nejen nové odborné poznatky pro svoji budoucí práci, ale i příznivý dojem z hostitelské země.

RNDr. Jan Trojáček

V minulém čísle jsme přinesli článek vedoucího Závodní báňské záchranné stanice Ing. Milana Feroва, ve kterém popisuje prohlídky podzemních objektů, které ZBZS podle prováděcí vyhlášky Českého báňského úřadu č. 49/2008 Sb., na území Moravy prováděla. V doprovodu Ing. Jiřího Šikuly jsem 6. března 2009 ZBZS, která sídlí v Dolní Rožince v areálu dopravy, navštívil.

Ing. Fero v úvodem řekl: „ZBZS spadá pod náměstka pro výrobu o. z. GEAM, metodicky ho řídí HBZS Ostrava. Na stavu má 16 profesionálních důlních záchranářů a 40 dobrovolných záchranářů, z dolu Rožná. Záchranáři mají pohotovost na ZBZS, slouží v cyklech. Ve dnech, kdy jsou v podzemí obsazeny dobývky, slouží 5 záchranářů, z toho dva dobrovolní, a jejich vedoucí. Pokud dobývky obsazeny nejsou, v soboty a neděle, nebo při výlukách, kdy se dělá například údržba jámy, slouží 3 záchranáři s vedoucím. Krom záchranářské čety, která je na ZBZS, ještě mají 2 záchranáři pohotovost doma.“

Hejnic: „Jak byste vaši činnost kvalifikovali?“

Ing. Fero v: „Hlavní je zabezpečení dolu Rožná, do toho patří například zásahová činnost, například odvoz zraněného z důlního nebo povrchového pracoviště k lékaři, tzv. přednemocniční

péče, kterou provádí vyškolený zdravotník. Zraněné odvážíme naší sanitkou, což je upravený Forman van, který nám stále dobře slouží. Díky Bohu, většinou se jedná o drobnější úrazy, poslední zásah vyproštění raněného jsme měli 5. 12. 2008.

Mezi naše stálé povinnosti patří, že procházíme jedenkrát měsíčně výdušná patra, kde v určených bodech měříme rychlost větru, (průřez chodby je známý, z toho jde vypočítat množství důlních větrů, procházejících stanoveným místem). Kontroluje se stav výztuže a přístrojem RP-106 se měří koncentrace latentní energie produktů pře-

pracovat cca 25 minut. My máme pracovní dýchací izolační kyslíkový přístroj fy Dräger BG - 174.

Má uzavřený systém, regeneruje vzdušiny, lze v něm pracovat 4 hodiny v nedýchatelném ovzduší. Stávajících jednadvacet přístrojů máme pronajatých z HBZS Ostrava. Používáme k němu celobličejovou masku. BG - 174 je osvědčený, spolehlivý a jednoduchý na ovládání.“

Hejnic: „Jak se vyvíjí úrazovost?“

Ing. Fero v: „Poslední smrtelný úraz byl 16. 2. 1994. Musíme ale být připraveni na všechny eventuality a proto záchranáři provádějí cvičení jak na povrchu, tak v podzemí. Středisko ZBZS provádí pravidelná školení bezpečnosti práce.“

Hejnic: „Pamatují se, že jsem vaši ZBZS fotografoval v akci při záplavách na Berounce, to jste měli ještě Avie.“

ZBZS v Dolní Rožince

Objekt ZBZS v Dolní Rožince

Trojnožka v „přístrojárně“

Ford Transit

Transport „zraněného“ z podzemí

Měsíční kontrola drágerů

měny radonu. Tyto kontroly se provádějí v dýchacích přístrojích.

Pro zařazení dolu do kategorie neplynujících se jednou za 2 roky vypne větrání dolu a po 24 hodinách se odebírají vzorky ovzduší.

ZBZS zajišťuje nestandardní činnosti, nárazové práce ve výškách, nebo v hloubkách. Do nepoužívaných důlních děl jdou první záchranáři v dýchacích přístrojích. Také revize kolon na chemické úpravně a částečně i jejich opravy provádíme v přístrojích.

Všichni záchranáři mají lezecký výcvik, cvičí se na skalách u Nového Města na Moravě a na lezecké stěně v Bystřici nad Pernštejnem. K procvičování lezecké techniky slouží také lezecký trenážer v areálu větrací stanice R6 a stožár vysílačky před budovou ZBZS, kde je možné zbudovat například lanovou dráhu. V přístrojích BG-174 cvičíme v dýmnicí, kterou zde máme.“

Hejnic: „Tahle otázka na rudné šachtě asi přijde řadě čtenářů absurdní, ale staří Příbramáci pamatují výbuch metanu na uranovém dole Bytíz. Zaznamenali jste na dole Rožná jeho výskyt?“

Ing. Fero v: „Nezaznamenali.“

Hejnic: „Jaké jsou rozdíly mezi dýchacími přístroji? Které používá vaše ZBZS?“

Ing. Fero v: „Ve vzduchových dýchacích přístrojích, které používají hlavně hasiči, lze

Ing. Fero v: „Nyní je nahradila dvě zásahová vozidla Ford Transit. Poslední skříňová Avie slouží na převoz materiálu, případně jako zázemí záchranářů v terénu. Pro rozvoz stravy a hornických svačin slouží třetí vozidlo Ford.

Dále máme hasičskou Tatru, s ní jsme například pomáhali hasit známý požár na hradě Pernštejn. Jsme součástí integrovaného záchranného systému kraje Vysočina, zasahujeme v nejbližším okolí. Pokud by došlo na řece k nakupení ledových ker, jsme připraveni takovou ledovou bariéru rozstřílet. V případě povodní máme ve výbavě raft, pádla a záchranné kruhy, do výšek a hloubek lezeckou techniku, atd.“

Hejnic: „Jaké jsou vaše další činnosti?“

Ing. Fero v: „Pro odbor hornických prací například likvidujeme poklesy zásypů děl ústícih na povrch. Dále je mnoho objektů střeženo elektronickou zabezpečovací signalizací a pokud ta vyhlásí poplach, vyjíždíme na kontrolu místa činu. S policií jsme honili zloděje u jámy R 6. Problémy nám dělají hnízdící ptáci, kteří aktivují tuto signa-

Nahoře Dräger bez ochranného obalu

Moderní vinařský sklep

XXXIV. mezinárodní expozice minerálů Tišnov

Letošní již 66. expozice se koná ve dnech 1. – 3. května 2009 v tišnovské sokolovně a v gymnáziu. Pro veřejnost bude přístupná v pátek od 11 do 19 hodin, v sobotu od 9 do 19 a v neděli od 9 do 16 hodin. Je největší akcí svého druhu ve východní Evropě. Přihlášeno je 190 českých a 70 zahraničních vystavovatelů, například Australan přiveze tamní drahé opály. Očekáváme přes 7 000 návštěvníků od nás a ze sousedních států. K dispozici bude 25. číslo „Zpravodaje“ Mineralogických expozic v Tišnově s barevnou obálkou a termíny dalších mineralogických akcí.

Pokud můžete, přijďte v pátek nebo v neděli, v sobotu bývá hlava na hlavě. Podzimní 67. tišnovská mineralogická expozice se bude konat 6. – 8. listopadu.

Velikonoční pochod spolku Prokop

Příbramský hornický Spolek Prokop pořádá v pondělí 13. dubna 2009 tradiční Velikonoční pochod. Sraz je v 9 hodin na Březových Horách na Dole Marie, odkud autobusy odvezou účastníky do Nepomuku. Z něj se jde pěšky k Padrátským rybníkům, kde je připraven výklad, krátký program a pečení buřtů. Odtud se jde přes Okrouhlík, kde má stát americký radar, do Trokavce. Délka trasy je asi 14 km. Autobusy poté odvezou účastníky zpátky na Marii, kde v hornické hospodě bude tradiční velikonoční posezení.

Srdečně zve Spolek Prokop

Burza minerálů v Oslavanech

Mezinárodní prodejní výstava minerálů, drahých kamenů a šperků se koná 17. až 19. dubna v Dělnickém domě, Široká 2 v Oslavanech. Otevřeno: pátek 13 – 20 hod., sobota 9 – 20 hod., neděle 9 – 16 hod. Na levém břehu Oslavy se nachází naučná stezka Permokarbon boskovické brázdy.

DIAMO

Podnikový občasník s p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO